

Offentliggjort d. 30. august 2011

Logbog – kriterier for pålæg – Højesterets dom af 16/8 2011, jf. SKM2011.532.HR, jf. tidligere TfS 2010, 971 ØL. ©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Højesteret har ved en dom af 16/8 2011 taget stilling til kriterierne for pålæg om førelse af logbog, jf. kildeskattelovens § 86 A, stk. 1.

Efter kildeskattelovens § 86 A, stk. 1, 1. pkt. kan skattemyndighederne pålægge en arbejdsgiver at foretage daglig registrering af oplysninger om ansatte. De oplysninger, som skal registreres, er efter § 86 A, stk. 1, 2. pkt. de samme oplysninger, som direktøren for Arbejdsdirektoratet har fastsat med hjemmel i § 91, stk. 4, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Det drejer sig efter den tilknyttede bekendtgørelse, oprindeligt bekg. nr. 440 af 7/6 2005, nu bekendtgørelse nr. 400 af 3/5 2011, om navn og cpr. nr., hvilken løn, der udbetales, og start og forventet sluttidspunkt for arbejdet den pågældende dag.

Bestemmelsen i kildeskattelovens § 86 A blev indsat ved lov nr. 325 af 18/5 2005 som et led i regeringens indsats mod skatte- og afgiftsunddragelse (fairplay-kampagnen). Som et andet led i denne indsats blev der samtidig vedtaget ændrede regler i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., herunder regler om meddelelse af pålæg om førelse af en logbog med henblik på effektivisering af tilsynet med misbrug af dagpenge mv.

Efter motiverne til kildeskattelovens § 86 A har bestemmelsen til formål at sikre, at der sker en daglig registrering af, hvem der arbejder i virksomheden, således at skattemyndighederne får mulighed for at kontrollere, om der efterfølgende indeholdes og indbetales A-skat for de pågældende personer.

Af de almindelige bemærkninger til bestemmelsen fremgår bl.a. videre, at:

Offentliggjort d. 30. august 2011

”Påstand om første arbejdsdag

Et af de problemer, som skattemyndighederne ofte støder på, når der gennemføres kontrol ude hos virksomhederne, er ansatte, som påstår, at det er deres første arbejdsdag, hvilket er forklaringen på, at der endnu ikke foreligger en ansættelseskontrakt, og at der hidtil ikke er indeholdt og indbetalt A-skat for den pågældende. Det er opfattelsen, at oplysningen om, at "det er første arbejdsdag" ofte reelt dækker over personer, der udfører sort arbejde.

...

Arbejdsdirektoratet bliver mødt med samme begrundelse. Beskæftigelsesministeren stiller samtidig et forslag om fastsættelse af regler, hvorefter virksomheder, når omstændighederne taler derfor, kan pålægges at registrere en række oplysninger om de ansatte allerede fra beskæftigelsens start. Dette krav om, at der dagligt skal føres en "logbog", vil blive fastsat ved en selvstændig bekendtgørelse herom.

For at sikre, at der i virksomheder, der er karakteriseret ved gentagne gange at have personer ansat, der anfører, at det er første arbejdsdag, foreslås det, at også de statslige told- og skattemyndigheder får mulighed for at pålægge en virksomhed at føre en sådan "logbog".

Følger en arbejdsgiver ikke pålægget om at føre en "logbog", foreslås det, at dette kan sanktioneres med en bøde.”

Af de særlige bemærkninger til § 86 A fremgår bl.a., at:

”Kun virksomheder, der ikke på anden måde registrerer de ansatte gennem lønregistrering, eller som udarbejder ansættelseskontrakter for de ansatte inden ansættelsen, skal kunne pålægges et krav om at føre en logbog...”

Sagen afgjort ved Højesterets dom af 16/8 2011 er den første, og så vidt ses også den eneste offentliggjorte afgørelse vedrørende fortolkningen af § 86 A, stk. 1. Sagen drejede sig om en kræmmervirksomhed, der omfattede salg fra bod på markeder, festivaler m.v. Under en kontrolaktion den 30/5 og 31/5 2008 på en konkret festival observerede skattemyndighederne, at en ansat medarbejders søster opholdte sig i virksomhedens bod på festivalen begge dage, at søsteren var iført en bæltetaske til penge, og at søsteren ekspederede kunder. Søsteren modtog en overførselsindkomst, og hun havde ikke kunnet fremvise ansættelseskontrakt eller skattekort. Der var endvidere ikke indberettet løn for hende. Virk-

Offentliggjort d. 30. august 2011

somheden oplyste, at søsterens tilstedeværelse i boden skyldtes, at hun på grund af psykisk sygdom ikke var i stand til at være alene, og følgelig var sammen enten med den ansatte medarbejder eller sin far. Under sagens behandling var fremlagt en erklæring herom fra søsterens speciallæge.

Efter kontrolbesøget på festivalen pålagde skattemyndighederne virksomheden at føre logbog over ansattes løn og arbejdstid i perioden 7/7 2008 – 6/7 2009. Virksomheden påklagede denne afgørelse, men pålægget blev opretholdt, både af Landsskatteretten og siden af Østre Landsret, jf. TfS 2010, 971 ØL. Landsretten lagde efter bevisførelsen til grund, at virksomheden den 30/5 og den 31/5 2008 havde beskæftiget søsteren med at betjene kunder, og anførte herefter, at da virksomheden ikke ved ansættelsesbrev, lønregistrering eller på anden måde foretog registrering heraf, var skattemyndighederne beføjet til at stille krav om førelse af logbog.

Sagen har nu været forelagt for Højesteret, der stadfæstede landsrettens dom, men med ændrede, relativt udførlige præmisser.

Højesteret konstaterede indledningsvist, at det i kildeskattelovens § 86 A, stk. 1 ikke var angivet, under hvilke omstændigheder SKAT kan pålægge en arbejdsgiver at foretage daglig registrering af oplysninger om ansatte. På baggrund af forarbejderne til denne bestemmelse samt forarbejderne til arbejdsløshedsforsikringslovens § 91, stk. 4 fandt Højesteret imidlertid, at et pålæg om daglig registrering af oplysninger om ansatte bl.a. kan meddeles i tilfælde, hvor SKAT - f.eks. efter et kontrolbesøg på arbejdspladsen - har en tilstrækkeligt faktisk underbygget antagelse om, at en eller flere personer udfører arbejde i virksomheden, selv om virksomheden ikke har registreret oplysninger herom.

Vedrørende dernæst spørgsmålet om, hvorvidt der i den konkrete sag kunne anses at foreligge en *tilstrækkeligt faktisk underbygget antagelse* henviste Højesteret for det første til, at det fremgik af SKATs spørgeskema om kontrolbesøget på festivalen, at søsteren var set "tage sig af kunder", at SKAT i den oprindelige afgørelse af 30/6 2008 havde anført, at hun var observeret i at betjene kunder på festivalen både den 30/5 og den 31/5 2008, og at SKAT i en e-mail af 9/7 2008 til Landsskatteretten havde anført, at man havde set søste-

Offentliggjort d. 30. august 2011

ren betjene kunder i boden både fredag og lørdag, og at hun bar pengebælte, hvorfor SKAT vurderede, at hun ikke kun var på besøg hos den ansatte medarbejder.

Højesteret bemærkede videre, *dels* at søsteren i et brev af 8/7 2008 til sin hjemkommune havde oplyst, at hun havde siddet ved siden af den ansatte medarbejder på kræmmermarkedet, og at hun enkelte gange holdt øje ved boden, da medarbejderen ikke var til stede, men at hun ikke havde solgt varer, og *dels* at søsteren under denne sag havde forklaret, at hun var i boden sammen med medarbejderen, at hun talte med kunderne, og at hun havde et pengebælte på, men at det var hendes eget.

Under disse omstændigheder fandt Højesteret, at antagelsen om, at søsteren arbejdede for kræmmervirksomheden på festivalen i maj 2008, var faktisk underbygget, således at skattemyndighederne havde været berettiget til i medfør af kildeskattelovens § 86 A, stk. 1, at give virksomheden et pålæg om daglig registrering af oplysninger om ansatte.

Som det fremgår af Højesterets indledende præmisser, er det afgørende kriterium for at meddele et pålæg om førelse af logbog, at der foreligger ”... *en tilstrækkeligt faktisk underbygget antagelse om, at en eller flere personer udfører arbejde i virksomheden, selv om virksomheden ikke har registreret oplysninger herom.*”

Afgørelsen må antages at medføre, at skattemyndighederne i stigende omfang vil meddele pålæg om førelse af logbog, særligt i pizzeriaer og tilsvarende, hvor der erfaringsmæssigt konstateres problemer i henseende til sort arbejde.

— o —